Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel instemming inzet Meerjarenstrategie Regionale Ontwikkelmaatschappij Utrecht Region (ROM) 2023 - 2026

Beleidsveld	Economische Zaken
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Marijn den Uijl
Kenmerk	10423262
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Akkoord te gaan met bijgevoegde inzet op de Meerjarenstrategie ROM Utrecht Region 2023 – 2026, ter voorbereiding op de aandeelhoudersvergadering van 12 december 2022 *(Inzet Meerjarenstrategie ROM Utrecht Region 2023 – 2026*), waarbij de portefeuillehouder Economische Zaken:
   a. Instemt met de meerjarenstrategie;
   b. Vier aandachtspunten meegeeft voor verdere uitwerking van de strategie:
      i. Inhoudelijke lijnen van de Regionaal economische agenda concreet benoemen in de ambitie, met daarbij extra aandacht voor de regionale positionering op gezondheid;
      ii. Brede welvaart indicatoren gebruiken om naast Sustainable Development Goals (SDG's) en economische indicatoren ook brede welvaart te monitoren;
      iii. Blijvende en voldoende aandacht besteden aan het opwerken van innovatieve voorstellen en proposities en inzet plegen op het EZK-innovatiebeleid;
      iv. Tijdig inspelen op onzekerheden als gevolg van veranderende economische omstandigheden, en hierover rapporteren in jaarplannen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting

De Regionale Ontwikkelmaatschappij Utrecht Region (ROM) stelt een meerjarenstrategie 2023 - 2026 op. Vaststelling is voorzien door de aandeelhoudersvergadering op 12 december 2022. Ter voorbereiding op de aandeelhoudersvergadering van 12 december 2022 wordt de beoogde inzet van het college voor dit vierjarenplan aan de Raad voorgelegd ter instemming, conform motie 'Sturen op de ROM'.

Context

Aanleiding

In 2020 is de Regionale Ontwikkelmaatschappij Utrecht Region (ROM) opgericht. De functie van een ROM is het versterken van de economische structuur. Dit doet de ROM door te innoveren, investeren en internationaliseren. De ROM geeft als uitvoeringsorganisatie invulling aan doelstellingen van de Regionaal Economische Agenda 2020-2027 (REA). De opstartfase van de ROM is achter de rug en de ROM heeft de eerste resultaten geboekt (zie jaarverslagen 2020 en 2021). Nu is op basis van ervaringen, kortetermijndoelstellingen en resultaten een meerjarenstrategie voor 2023 – 2026 geformuleerd, met daarin koers, scherpe keuzes en concrete KPI's. Zo wil de ROM de komende jaren effectief en impactvol opereren.

Aandeelhouders ROM

De aandeelhouders van de ROM en hun belang in de vennootschap eind 2021: Ministerie EZK (46,59%), Provincie Utrecht (31,07%), gemeente Utrecht (11,65%), gemeente Amersfoort (5,83%), gemeente Hilversum (3,88%), Universiteit Utrecht (0,49%) en UMCU (0,49%).

Totstandkoming meerjarenstrategie

Gemeente Utrecht is actief betrokken geweest bij de totstandkoming van de meerjarenstrategie. In verschillende werksessies is met (semi-)publieke samenwerkingspartners gewerkt aan het plan. Daarnaast is een aantal bedrijven en investeerders geconsulteerd en is er regelmatig contact gezocht met andere ROM's in Nederland. Eerdere aandachtspunten van onze kant zijn in deze meerjarenstrategie verwerkt.

Juridische context

Gemeente Utrecht is aandeelhouder van de ROM Regio Utrecht B.V. De aandeelhouders vormen de Algemene Vergadering van aandeelhouders (AvA). De AvA benoemt de Raad van Commissarissen van de ROM, die op hun beurt de directeur benoemt na goedkeuring door de AvA. De AvA geeft de kaders mee waarbinnen de ROM opereert, zoals de opdracht om te opereren binnen de REA. De AvA is onder andere belast met het goedkeuren van de strategische lange termijn plannen. Meer informatie over de governance is te vinden in het Businessplan ROM Regio Utrecht.

In 2022 stelt de ROM voor het eerst een meerjarenplan op voor 2023-2026. De inzet van het college voor dit vierjarenplan wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de raad, conform motie 'Sturen op de ROM'. Goedkeuring van het meerjarenplan is voorzien door de aandeelhouders tijdens de aandeelhoudersvergadering op 12 december a.s.

Beoogd effect

De inspanningen van de ROM dragen bij aan onze hoofdopgave Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen en door de in de REA verwoorde maatschappelijke opgaven toekomstgerichte leefomgeving, gezonde mensen en waardevolle digitalisering. Hoofddoel van de ROM is het versterken van de regionale economie.
De ROM, gericht op innovatief ondernemerschap, biedt relevante, betekenisvolle diensten (netwerk, kennis, kapitaal) op de domeinen investeren (financiering en deelname), innoveren (business development) en internationaliseren (handel en exportbevordering) voor het innovatief MKB in de

regio. De ROM fungeert tegelijkertijd als aanspreekpunt in de regio voor ondernemers, investeerders, het Rijk, kennisinstellingen en regionale overheden als het gaat om innovatievragen, projectontwikkeling en financiering.

De ROM heeft tot doel de brede welvaart in de regio te bevorderen, door innovatie en ondernemerschap aan te jagen. Om zo concrete oplossingen voor grote maatschappelijke doelstellingen te helpen realiseren: gezonde mensen die gezond samenleven in een duurzame leefomgeving. En hiermee bij te dragen om voldoende werkgelegenheid te realiseren die past bij de bevolkingsgroei en samenstelling. Portfoliobedrijven van de ROM dragen dus alle bij aan maatschappelijke opgaven. Denk aan circulaire kinderfietsen, een slimme batterij die beheer van duurzame energie vergemakkelijkt, software die patiënten informeert over het revalidatieproces of gepersonaliseerd voedingsadvies voor patiënten met een ernstige ziektelast.

Met al haar activiteiten draagt de ROM bij aan economische ontwikkeling en werkgelegenheid binnen de regio.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
ROM Regio Utrecht

- Aanbieden jaarrapportage ROM 2021 - 8 juli 2022
- Aanbieden jaarplan ROM 2022 - 8 februari 2022
- Raadsbrief jaarverslag ROM 2020 - 2 juli 2021
- Raadsbrief jaarplan ROM 2021 - 18 december 2020
- Raadsvoorstel mede-oprichten ROM Regio Utrecht – 6 februari 2020

Regionaal Economische Agenda

- Raadsvoorstel regionaal economische agenda 2020-2027 – 6 februari 2020

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Akkoord te gaan met bijgevoegde inzet op de Meerjarenstrategie ROM Utrecht Region 2023 – 2026, ter voorbereiding op de aandeelhoudersvergadering van 12 december 2022 *(Inzet Meerjarenstrategie ROM Utrecht Region 2023 – 2026*), waarbij de portefeuillehouder Economische Zaken: a. Instemt met de meerjarenstrategie; b. Vier aandachtspunten meegeeft voor verdere uitwerking in jaarplannen: i. Inhoudelijke lijnen van de Regionaal economische agenda concreet benoemen in de ambitie, met daarbij extra aandacht voor de regionale positionering op gezondheid; ii. Brede welvaart indicatoren gebruiken om naast Sustainable Development Goals (SDG's) en economische indicatoren ook brede welvaart te monitoren; iii. Blijvende en voldoende aandacht besteden aan het opwerken van innovatieve voorstellen en proposities en inzet plegen op het EZK-innovatiebeleid; iv. Tijdig inspelen op onzekerheden als gevolg van veranderende economische omstandigheden, en hierover rapporteren in jaarplannen.
Argumenten	
1.1	De meerjarenstrategie 2023 – 2026 van de ROM geeft uitvoering aan de Regionaal Economische Agenda 2020 - 2027,
	De meerjarenstrategie sluit aan bij de kaders van de REA. De regio richt via de REA haar economisch beleid specifiek op maatschappelijke meerwaarde op de lange termijn: kwalitatieve groei met gezond stedelijk leven als uitgangspunt. De REA vormt

	de inhoudelijke agenda voor de werkzaamheden van de ROM. De ROM is een van de uitvoerende partijen van de REA. Maatschappelijke uitdagingen zijn leidend voor de REA en dus voor de ROM, dit is terug te zien in de meerjarenstrategie. De door de ROM voorgestelde inzet binnen drie ecosystemen (Life Sciences & Health, Earth Valley, Media/Gaming) sluit aan bij de focus van de REA op economische kansen binnen de maatschappelijke opgaven: i. Toekomstgerichte leefomgeving; ii. Gezonde mensen; iii. Waardevolle digitalisering; De ROM richt zich op gezonde economische groei. Door de innovatiekracht en het ondernemerschap van de regio aan te jagen wil zij brede welvaart bevorderen.
1.2	De meerjarenstrategie sluit aan bij de doelstellingen van het coalitieakkoord 2022-2026, namelijk gezond leven voor iedereen, gezonde groei en investeren in de economie van de toekomst
	a. De ROM levert met haar meerjarenstrategie een bijdrage aan de ambitie om *gezond stedelijk leven voor iedereen* mogelijk te maken. Dit door het aanjagen van innovatief ondernemerschap, innovaties in onder andere de zorg, het versterken van ecosystemen en het vergroten van de werkgelegenheid in toekomstbestendige sectoren. b. De ROM zet in op *gezonde groei*. Groei is geen doel op zich en moet duurzaam in balans zijn. Maatschappelijke opgaven zijn daarom leidend voor de inzet van de ROM. c. Het college wil investeren in de *economie van de toekomst*, de activiteiten van de ROM, en de ambitie in de meerjarenstrategie, sluiten hier naadloos bij aan.
1.3	De inzet heeft oog voor de eerdere inbreng op stukken van de ROM
	Naast toetsing aan de kaders van de REA is er in de inzet ook oog voor eerdere inbreng van de Raad, namelijk motie Welvaart in aktes van oprichting. De ROM wordt verzocht om brede welvaart indicatoren te gebruiken in het meten van impact. Om zo naast de SDG's ook de brede welvaart te monitoren.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	Aanpassing van de meerjarenstrategie vergt instemming van een meerderheid van de aandeelhouders
	In de inzet wordt een aantal aandachtspunten meegegeven voor de verdere uitwerking van de meerjarenstrategie en de vertaling van de strategie in jaarplannen. Gemeente Utrecht is echter een van de 7 aandeelhouders (belang van 11%). De meerjarenstrategie wordt vastgesteld door de aandeelhoudersvergadering. Onze inzet op de goedkeuring van de meerjarenstrategie tijdens de AvA moet daarom in perspectief worden geplaatst en er bestaat een risico dat deze niet volledig wordt overgenomen. Echter, in de totstandkoming van de meerjarenstrategie en voorgenomen inzet vanuit de aandeelhouders is er veelvuldig contact tussen de aandeelhouders om zoveel mogelijk gezamenlijk op te trekken en te anticiperen op ieders verwachtingen.
1.2	Veranderende economische omstandigheden hebben impact op de inkomsten en uitgaven van de ROM, en zijn daarmee mogelijk van invloed op de resultaten van de ROM.
	Er is momenteel sprake van hoge inflatie. Het is onduidelijk of deze ontwikkeling zich voortzet. In de inzet (aandachtspunt IV) wordt opgeroepen hier proactief op te anticiperen en over te rapporteren en niet vanzelfsprekend uit te gaan van toenemende inkomsten.
1.3	Juridisch aandachtspunt: Een eventuele extra storting is geen vanzelfsprekendheid op grond van de bestuursovereenkomst.

	Op p. 29 in de meerjarenstrategie staat het volgende: Het huidige vermogen zal naar verwachting tot 2026 voldoende zijn, maar we voorzien wel de *afgesproken* bijstorting eind 2026. In juridische zin is aan de in de bestuursovereenkomst *afgesproken* storting voldaan in 2021. Een eventuele extra storting is daarmee geen vanzelfsprekendheid op grond van de bestuursovereenkomst. Een verzoek om aanvullende storting in 2026 (of later) dient te zijner tijd aan aandeelhouders worden voorgelegd, en vergt separate besluitvorming. In deze coalitieperiode zijn geen aanvullende (fonds)middelen voor de ROM gereserveerd. In de aandeelhoudersvergadering zal deze juridische onjuistheid worden ingebracht.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Er worden in de meerjarenstrategie geen aanvullende middelen gevraagd.

Vervolg
Vaststelling in aandeelhoudersvergadering
Vaststelling door de aandeelhoudersvergadering van de meerjarenstrategie is voorzien op 12 december 2022. Dit leidt tot een kritisch tijdspad.

De planning van de vaststelling van de meerjarenstrategie is als volgt:
- 13/9 collegebespreking
- 19/9 Raadsvoorstel 12.00 bij commissie
- 22/9 Vaststellen agenda raadscommissie
- 29/9 met raadsvoorstel op behandelvoorraad (géén inhoudelijke behandeling)
- 29/9 Commissie OWE stelt vast wanneer raadsvoorstel behandeld wordt
- 17/11 Commissie OWE behandeling raadsvoorstel
- 1/12 Raad
- 12/12 Besluit meerjarenstrategie in AvA ROM

Uitvoering van de meerjarenstrategie
De meerjarenstrategie wordt jaarlijks omgezet in een jaarplan. Daarnaast werkt de ROM met kwartaalplannen waarin doelen worden vertaald naar strategieën, concrete acties en metingen (KPI's).

Informatievoorziening
Conform motie 'Sturen op de ROM' worden het jaarplan en jaarverslag per brief aan de Raad aangeboden. De Raad kan het desgewenst in een commissie agenderen om de wethouder aandachtspunten mee te geven.

Evaluatie
Halverwege de periode van de meerjarenstrategie (uiterlijk 2024) doet de ROM een tussentijdse evaluatie met de publieke en private stakeholders om te bezien of de huidige inzet voldoende is/blijkt. Daarnaast wordt in de jaren 2023-2026 een jaarlijkse kwalitatieve rapportage opgezet om de voortgang van de meerjarenstrategie te monitoren.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel.

Communicatie
Er is geen aanvullende communicatie voorzien.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Inzet Meerjarenstrategie 2023 - 2026 ter voorbereiding op de aandeelhoudersvergadering ROM d.d. 12 december 2022

Bijlagen informatief

- Meerjarenstrategie ROM Utrecht Region 2023 – 2026, versie 1.1 (22 augustus 2022)
- Bijlagen meerjarenstrategie ROM Utrecht Region